

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету
міжнародних економічних відносин та
туристичного бізнесу
Мірошниченко Т. М.

серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Переддипломної практики

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

освітня програма «Міжнародний туристичний бізнес»

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«29» серпня 2023 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Поліна

ПОДЛЕПІНА;

канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Михайло СІДОРОВ

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньої програми «Міжнародний туристичний бізнес» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року №1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програму переддипломної практики складено відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний туристичний бізнес» підготовки магістра спеціальності 242 Туризм і рекреація.

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис переддипломної практики

Практична підготовка студентів є складовою частиною освітнього процесу і спрямована на оволодіння студентами системою професійних вмінь і навичок, а також первинним досвідом професійної діяльності, і має сприяти саморозвитку студента.

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Поглиблення та закріплення теоретичних знань, набутих у процесі вивчення дисциплін фахового спрямування, набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань у туристичній сфері, підбір фактичного матеріалу для написання дипломної магістерської роботи, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, розробка оригінальних наукових пропозицій та ідей.

Переддипломна практика спрямована на освоєння магістром методики проведення всіх етапів науково-дослідних робіт – від постановки завдань дослідження до апробації його результатів.

1.2. Основні завдання переддипломної практики

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

- формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

1.3. Характеристика переддипломної практики:

Для денної форми навчання.

Кількість кредитів: 5 Загальна кількість годин: 150. Кількість тижнів 3.

Нормативний модуль. Семестр: 2 Вид контролю: залік

Для заочної форми навчання

Кількість кредитів: 5 Загальна кількість годин: 150. Кількість днів 20.

Нормативний модуль. Семестр: 2 Вид контролю: залік

1.4. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

РН1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3 Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН4 Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН5 Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН6 Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку

РН7 Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН 8 Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН 9 Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

PH 10 Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

PH11 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

PH12 Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTИНАЦІЯМИ на національному, регіональному та локальному рівнях.

2. Зміст та організація проведення переддипломної практики

Зміст переддипломної практики визначається освітньо-професійною програмою підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Для безпосереднього керівництва процесом організації та проходження студентами переддипломної практики завідувач кафедри призначає керівників наукового керівника з числа науково-педагогічних працівників, які будуть здійснювати консультування студентів з різних питань переддипломної практики, збором, перевіркою і аналізом звітів студентів, проведенням заліку, складанням звіту про результати практики тощо.

Наукові керівники дипломних робіт відповідають за змістовну частину практики відповідно до тем дипломних робіт: змістовне наповнення індивідуального завдання проходження практики, виявлення і формулювання проблеми дипломного дослідження, визначення напрямку, об'єкту і предмету дослідження, висновків і пропозицій.

Під час проходження практики студентам надається можливість консультуватися з питань щодо свого наукового дослідження з іншими викладачами кафедри туристичного бізнесу та країнознавства.

Програма переддипломної практики та її календарний графік проходження містять перелік основних видів робіт, які має виконати студент під час проходження практики. Результати виконання програми практики представляються у звіті та у щоденнику.

Зміст практики закріплюється в індивідуальному завданні на практику, яке розробляється керівником спільно зі студентом та його дипломним керівником. Індивідуальне завдання включається в програму переддипломної (науково-виробничої) практики, відповідає науковому напрямку та націлене на підготовку та написання дипломної роботи. Таким чином, основна організаційна форма практики – самостійна робота за індивідуальним завданням, що видане керівником практики.

Перед початком практики студенти забезпечуються такими видами документів: програмою практики, щоденником, індивідуальним завданням.

У процесі проходження практики за її ходом здійснюється контроль. Метою цього контролю є виявлення та усунення недоліків, надання практичної допомоги студентам з виконання програми практики, підвищення ефективності її проходження. Тривалість робочого часу

студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України

3. Вимоги до баз переддипломної практики

Загальне навчально-методичне керівництво, організацію переддипломної практики та контроль за її проведенням забезпечує випускова кафедра туристичного бізнесу та країнознавства, яка і є основним базовим об'єктом переддипломної практики (з використання технологій Moodle (якщо інше рішення не буде прийняте кафедрою).

У разі виникнення додаткової необхідності дана практика може проводитися також на базі науково-дослідних установ, відповідних профільних кафедр ВНЗ, наукових та аналітичних підрозділів підприємств, установ, організацій, відомств, бібліотек тощо, які здійснюють науково-дослідні роботи чи розробки та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики здобувачів.

4. Індивідуальні завдання з практики

Індивідуальне завдання на практику видається студенту на початку практики.

Тематика індивідуальних завдань формується відповідно до напрямів науково-дослідної роботи кафедри туристичного бізнесу та країнознавства та сучасних досягнень науки у предметній області сфери професійної діяльності – туризму і рекреації.

Індивідуальне завдання студента-практиканта передбачає:

- систематизація законодавчих і нормативно-правових документів за темою магістерської роботи;
- складання реферативної бази авторефератів дисертаційних досліджень за напрямком дослідження;
- вивчення методичних рекомендацій кафедри до оформлення та написання кваліфікаційних робіт;
- збір та обробка наукової літератури за темою магістерської роботи;
- вивчення певних математичних методів з метою підготовки розрахункового розділу магістерської роботи;
- підготовка наукових тез за темою магістерської роботи тощо.

Протягом проходження переддипломної практики та виконання основних завдань програми практики, кожен студент повинен отримати конкретні результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми, змісті та інформаційному наповненні кваліфікаційної роботи магістра.

Деталізована інформація щодо організації та проходження переддипломної практики міститься у дистанційному курсі «Переддипломна практика» (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6156>) у системі Moodle та у методичних вказівках Переддипломна практика : програма та методичні рекомендації до її проходження (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм») / уклад. П. О. Подлепіна, М. В. Сідоров. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 32 с.

5. Вимоги до звіту про переддипломну практику

Після закінчення практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

Звіт є основним документом, що засвідчує виконання студентом програми переддипломної практики. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики. Письмовий звіт з переддипломної практики подається у встановлений термін (не пізніше як за три дні до закінчення практики) керівникові практики від вищого навчального закладу для перевірки, рецензування і допуску до захисту.

Рекомендується наступна послідовність викладення матеріалу в звіті:

1. Титульна сторінка звіту (зразок оформлення - Додаток А).
2. Зміст звіту
3. Індивідуальне завдання, яке змістовно відповідає напряму магістерської роботи студента та структурно має наступний алгоритм викладення:
 - Назва та зміст індивідуального завдання (Додаток Б);
 - Вступ;
 - Перший або другий розділ дипломної роботи магістра;
 - Висновки;
 - Список використаних джерел (*не менше 50*);
 - Таблиця бібліографічного огляду основних літературних джерел за темою індивідуального завдання
4. Тези наукової доповіді (на основі матеріалу до *третього розділу* магістерської роботи)

Звіт з переддипломної практики, як і кваліфікаційна робота магістра, має характеризуватися не лише високим рівнем змісту, відповідною структурою, а й високим рівнем оформлення. Він оформлюється протягом періоду проходження практики.

Звіт повинен бути написаний грамотною *українською мовою* з додержанням наукового стилю, без стилістичних, орфографічних і синтаксичних помилок.

Загальний обсяг звіту повинен складати 45–60 сторінок

Текст звіту повинен бути виконаний за допомогою комп'ютерної техніки на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Поля: ліворуч – 20 мм, праворуч – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм, абзац – 15 мм. При написанні звіту з використанням комп'ютерного набору використовується 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman, кегль - 14 пт, вирівнювання – по ширині.

Нумерація сторінок наскрізна. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, на змісті, на додатках та на сторінці зі списком використаної літератури номер сторінки не ставлять, але всі вони включаються до загальної нумерації. На

наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки арабськими цифрами без крапки в кінці.

Назви розділів звіту друкуються великими літерами (шрифт – жирний), Вирівнювання – по центру. Заголовки підрозділів, пунктів, підпунктів друкуються маленькими літерами (окрім першої), шрифт - жирний. Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, діаграм, графіків не ставиться. Між назвою розділу і підрозділу витримують інтервал в один рядок.

Кожен розділ звіту рекомендується починати з нової сторінки. Перенесення слів не допускається. Складові індивідуального завдання розміщуються послідовно.

Скорочення в роботі допускаються тільки загальновизнаної форми (ООН, СОТ, СНД, НАТО, ЮНВТО тощо). Будь-які інші скорочення оформлюються окремим списком з повним пояснення вживаного терміну.

З метою підвищення якості наукового дослідження робота ОБОВ'ЯЗКОВО повинна включати графічний та табличний матеріал (таблиці, рисунки, діаграми тощо). Робота має бути максимально насиченою фактичною статистичною інформацією, що відображає відповідні тенденції розвитку об'єкту (предмету) дослідження за останні 3–5 років. Основними видами ілюстративного матеріалу є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік (вони іменуються рисунками). Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу (рис. 1.2. – другий рисунок у першому розділі), за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. Підпис до рисунків розташовується під ним, вирівнювання по центру.

Статистичний матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць. Кожна таблиця має назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу). Назва таблиці друкується з вирівнюванням по ширині. При перенесенні таблиці її стовпці нумеруються, над нею у верхньому правому куті вказується: «Продовження табл.1.2.».

Обов'язковим є посилання по тексту на відповідний графічний матеріал. Рекомендується розміщати рисунки та таблиці безпосередньо після тексту їх згадування.

Усі запозичені матеріали (таблиці, рисунки, цитати, структурні частини статей, книг, статистичні дані тощо) повинні мати посилання на джерело. Посилання наводяться безпосередньо після запозиченої частини роботи цифрами в квадратних дужках, перша з яких вказує на порядковий номер літературного джерела, з якого зроблено запозичення, друга – номер сторінки. Наприклад – [6, с.15]. Кілька праць перераховуються через крапку з комою. Наприклад [6, с. 215; 10, с. 21].

Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. Для рисунків посилання ставиться після назви, для таблиць – безпосередньо після таблиці.

Зміст подається на початку звіту. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів, що передбачені програмою відповідної практики.

Презентація (якщо є) повинна бути виконана у редакторі Microsoft Power Point та має наглядно й відображати результати виконання індивідуального завдання. Презентація має допомагати студенту під час захисту звіту, доповнюючи й уточнюючи надані дані. Обсяг презентації – не менше 10 слайдів.

Виконаний звіт з переддипломної практики завантажують у систему Moodle або переплітають (у разі наявності можливості надати його на кафедру).

6. Підбиття підсумків переддипломної практики

Після завершення переддипломної практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності студента за практику – це подання звіту та щоденника в друкованому (за наявності можливості) або в електронному вигляді в системі дистанційного навчання Університету та подальший захист на підсумковій конференції.

Всі документи, які передбачені робочою програмою практики, подаються на рецензування керівнику практики від кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від кафедри звіт подається на захист.

До захисту звітів допускаються студенти, котрі своєчасно оформили усі необхідні документи для проходження практики, повністю виконали програму та індивідуальні завдання практики, написали звіт, згідно встановлених вимог. Допуск до захисту звіту здійснюється керівниками практики, що підтверджується підписом керівника на титульному аркуші звіту.

Звіт захищається студентом у комісії, що призначається завідувачем кафедри. До складу комісії можуть входити: керівник практики від факультету, керівник практики від кафедри (груповий керівник) та інші.

Комісія здійснює оцінювання результатів практики студентів за дворівневою шкалою оцінювання у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики.

Оцінювання результатів практики відбувається відповідно до принципів та критеріїв, передбачених робочою програмою практики.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком при відповідному погодженні завідувачем кафедрою. Студенту, котрий не з'явився на захист практики з поважних причин, може бути надане право

складання заліку в період загальних перескладань з дисциплін, але у присутності комісії не менше ніж з 3-х чоловік. Студент, який востаннє отримав негативну оцінку в комісії, відраховується з університету у встановленому порядку.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства, а загальні підсумки практики розглядаються на засіданні Вченої ради факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу.

7. Критерії оцінювання результатів переддипломної практики

Оцінювання результатів виробничої практики є комплексним.

Під час оцінювання результатів практики враховуються такі показники:

- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта, його ініціативність і творчість;
- повнота виконання програми практики та ведення щоденника;
- якість оформлення документації;
- своєчасність здачі документації;
- відповіді студента на поставлені запитання під час захисту звіту.

За результатами представленої звітності та її захисту студент отримує оцінку за виробничу практику за 100-бальною шкалою:

100-90 балів – робота за програмою практики здійснена студентом на високому рівні, студент систематично працював і виконав всі завдання практики, проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів завдань, здав у визначений термін документацію, оформлену згідно з вимогами, всі питання в звіті розкриті повністю, індивідуальне завдання виконав на високому рівні, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, звіт захистив без зауважень;

70-89 балів – робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні, практикант не допускав недисциплінованості, байдужості до виконання завдань, але мають місце незначні помилки і зауваження, подав у визначений термін правильно оформлену документацію, студент аргументовано викладає матеріал та володіє ним на гарному рівні, відповідає на більшість запитань під час захисту результатів практики;

50-69 балів – робота за програмою практики проведена на задовільному рівні, проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний, подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень, не всі завдання розкриті у повній мірі, виконання індивідуального завдання має формальний характер, звіт оформлений недбало, при захисті звіту студент невпевнений у відповідях, не має твердих знань, додаткові питання викликають невпевненість

0-49 балів – практика вважається не зарахованою, якщо студент фактично не виконував завдання та не дотримувався графіку їх виконання без поважних на це причин, не представив звіт або представив звіт та щоденник невчасно та не відповідає на питання щодо змісту звіту, студент

слабо або зовсім не орієнтується в матеріалі і не відповідає на запитання під час захисту результатів практики.

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Поточний контроль проходження переддипломної практики здійснює керівник практики від університету. Основним документом, за яким здійснюється контроль, є щоденник практики, куди занесений графік проходження практики, також вносяться зауваження під час її проходження та оформлюється відгук про роботу студента.

Підсумковий контроль відбувається у строки, встановлені наказом про практику та Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

З метою об'єктивного оцінювання знань та вмій, набутих студентами під час проходження практики, захист звітів із практики здійснюють за критеріями (табл.1).

Таблиця 1

Критерії оцінювання проходження студентом переддипломної практики

Критерії оцінювання	Кількість балів
Своєчасність здачі звіту та іншої необхідної документації	5
Відповідність звіту вимогам щодо структури та оформлення	10
Повнота аналізу і наукова обґрунтованість основного матеріалу структурних складових індивідуального завдання	50
Наявність таблиці бібліографічного огляду основних літературних джерел	10
Наявність тез	10
Логічність та повнота виступу, наявність презентації під час захисту	10
Відповіді на запитання комісії	5
Разом	100

Сумарне оцінювання результатів проходження переддипломної практики здійснюється за системою, представленою у таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

9. Рекомендована література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
3. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.
4. Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету
5. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/irtb>
6. Кваліфікаційна робота магістра: етапи виконання, структура, правила оформлення, норми бібліографічного опису: методичний посібник для студентів спеціальності 242 «Туризм» / уклад. А. Ю. Парфіненко, В. В. Баранова, Г. І. Гапоненко, О. В. Євтушенко, І. С. Посохов, І. М. Шамара. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 80 с.
7. Любіцева О.О. Методика розробки турів: Навч посібник. – К.: Альтерпрес, 2008. – 300 с.
8. Михайліченко Г. І. Туропереїтинг : підручник Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 304 с
9. Організація туризму [Текст] : підручник / Л. М. Алексеєнко, Т. І. Божук, В. Я. Брич [та ін.] ; за заг. ред. В. Я. Брича. - Тернопіль : ТНЕУ, 2017. - 448 с.
10. Основи готельно-ресторанної справи : навчальний посібник / Н. І. Данько, А. Ю. Парфіненко, П. О. Подлепіна, О. О. Вишневська [за заг. ред. А. Ю. Парфіненка]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. –288 с.
11. Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство : Підручник / А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров, О.О.Любіцева. – 2-ге вид., переробл і доповн.-К. :Знання, 2015. – 551 с.
12. Парфіненко А.Ю., Гапоненко Г.І., Шамара І.М. Сільський зелений туризм: навч. посібник. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2019. 178 с.
13. Переддипломна практика : програма та методичні рекомендації до її проходження (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм») / уклад. П. О. Подлепіна, М. В. Сідоров. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 32 с.
14. Сучасні тенденції розвитку готельно-ресторанного бізнесу : міжнародний та національний досвід : колективна монографія / за заг. ред. А. Ю. Парфіненка]. – Х. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 412 с.
15. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія (2-ге вид. від. ред. доп.), КНТЕУ, 2009 - 436 с.
16. Туристична політика зарубіжних країн: підручник / кол. авт., за

ред. А. Ю. Парфіненка. – Х. :ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 220 с.

17. Україна на світовому ринку туристичних послуг : Моногр. / М. В. Сідоров, О. Є. Юрченко, С. О. Юрченко. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 357 с.

18. Офіційний сайт Всесвітньої ради з туризму та подорожей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://wttc.org>

19. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організацій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/en>

20. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму. – Режим доступу : <https://www.tourism.gov.ua>

21. Офіційний сайт Державної статистики України / колективні засоби розміщення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

22. Офіційний сайт Національної туристичної організації України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ntoukraine.org>

23. Офіційний сайт Української асоціації туристичних агенцій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uata.com.ua>

24. Офіційний сайт Української туристичної газети. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://utg.net.ua/>

25. Офіційни сайт Асоціації В'їзних туроператорів України. [Електронний ресурс]. – <https://www.aitoukraine.org>

26. Statista – The Statistics Portal for Market Data [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.statista.com>

9. Особливості проходження переддипломної практики в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

В разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам можливі зміни у процесі організації та проведенні виробничої практики, зокрема, студенти денної та заочної форми навчання направляються на кафедру туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна для проходження виробничої практики за допомогою системи дистанційного навчання платформи Moodle, дистанційного курсу «Переддипломна практика» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6156>

Захист підсумкових звітів та консультації під час виконання індивідуальних завдань відбуватимуться дистанційно на платформі Zoom.